

3. grudnia Dzień Osób z Niepełnosprawnościami

Zbliżający się Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami oraz 10. rocznica ratyfikacji przez Polskę Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych to dobry moment na podsumowanie zmian, jakie zaszły na trakcie ostatniej dekady w podejściu do tematu osób z niepełnosprawnościami.

Jak zauważa członkini zarządu województwa mazowieckiego **Elżbieta Lanc**, ostatnich 10 lat to ogromna zmiana w postrzeganiu osób z niepełnosprawnościami, a także szukanie rozwiązań umożliwiających pokonywanie różnych barier, chociażby architektonicznych. – *Wiele udało się już zrobić. W obecnym czasie dostosowanie obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami stało się normą. Zmieniło się także, i to na plus, podejście pracodawców. Niepełnosprawność ruchowa czy intelektualna w stopniu lekkim lub umiarkowanym nie dyskwalifikują już osób z niepełnosprawnościami na rynku zawodowym w takim stopniu, w jakim było to jeszcze kilka lat temu. Oczywiście, przed nami jeszcze długa droga. Wciąż nierówny jest dostęp osób z niepełnosprawnościami do wielu dziedzin życia, w tym edukacji, opieki zdrowotnej czy chociażby*

realnego wsparcia, również w wymiarze finansowym. Mnie bardzo cieszy duża aktywność osób z niepełnosprawnościami na arenie kulturalnej, sportowej czy chociażby ogromne zaangażowanie w wolontariat. Co roku, w ramach organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej konkursów, staramy się doceniać osoby, których działania i postawa mogą być wzorem i inspiracją do naśladowania.

Samorząd województwa nie tylko organizuje konkursy promujące społeczną czy artystyczną aktywność osób z niepełnosprawnościami, ale przede wszystkim co roku przeznaczają ogromne dofinansowanie na różne działania, które ułatwiają tym osobom uczestniczenie w życiu społecznym. W ostatnich pięciu latach sejmik przyznał w sumie **65,35 mln zł na ten cel**. Od lat są to trzy znaczące obszary. Z jednej strony środki są przekazywane na wsparcie organizacji pozarządowych, z drugiej – na tworzenie zakładów aktywności zawodowej oraz na zmiany, których celem jest dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wszystko to ma służyć ich rehabilitacji społecznej i zawodowej, czyli ułatwić im uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego (m.in. środki na tworzenie zakładów aktywności zawodowej, poradnictwa zawodowe, szkolenia i pośrednictwo pracy). Są to inicjatywy mające na celu wyrobienie zaradności osobistej u osób z niepełnosprawnościami i pobudzenie ich do aktywności społecznej. Do tego przyczyniają się też likwidacje barier – dotacje na roboty budowlane wykonywane w obiektach, które tak pojętej rehabilitacji mają służyć.

Radny województwa mazowieckiego, przewodniczący Komisji Polityki Społecznej **Piotr Kandyba** podkreśla, że samorząd województwa wspiera osoby z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów. – *Wspieramy różne inicjatywy kulturalne, sportowe, związane ze sztuką, likwidowaniem barier architektonicznych, a także rozwojem, bezpieczeństwem i komfortem osób z niepełnosprawnościami. Powołaliśmy pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami Artura Świercza. Działa Mazowiecka Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnościami, która aktualnie zabiega, aby w każdym powiecie na Mazowszu był „silny” rzecznik ds. osób z niepełnosprawnościami. Zdaję sobie sprawę, że jest parę ważnych rzeczy do zrobienia. Popieram starania opiekunów do wzrostu wsparcia opiekuńczego i jednocześnie możliwość pracy. Mam nadzieję że rządzący zmieniają przepisy, że w końcu zobaczą, że rozdawanie pieniędzy to nie wszystko, że liczy się godność i szacunek.*

Jest lepiej...

Pełnomocnik zarządu województwa mazowieckiego **Artur Świercz** zwraca uwagę, że ratyfikowanie przez nasz kraj konwencji miało przyczynić się do poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnościami oraz ich bliskich. – *Pozytywne zmiany to m.in. inne niż jeszcze kilka lat temu podejście do osób z niepełnosprawnościami. Nasze społeczeństwo powoli przestaje stygmatyzować. Jest to proces, który trwa. Jednak już dziś posługujemy się językiem, który nie jest naznaczony negatywnym odbiorem. Nie mówimy o kalekach czy inwalidach, a o osobach z niepełnosprawnością, wyróżniając ich podmiotowość. Niesamowite jest też to, że dostrzegając potencjał osób z niepełnosprawnościami, bierzemy pod uwagę różne sfery naszego życia, takie jak chociażby rynek pracy czy uczestnictwo w życiu kulturalnym, sportowym. Dostępność tych sfer życia staje się coraz bardziej zrównana. Niestety, jak zauważa pełnomocnik zarządu, osoby z niepełnosprawnościami cały czas borykają się z różnymi trudnościami w przestrzeni publicznej. – W przypadku osób poruszających się na wózkach mówimy o licznych barierach architektonicznych czy komunikacyjnych, które bardzo często mają wpływ na to, jak funkcjonujemy, jak organizujemy swój czas, jak możemy aktywizować się społecznie, chociażby podejmując pracę.*

... ale wciąż niski procent zatrudnienia

Z dostępnych na stronach GUS badań wynika, że stopa zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnościami wynosi zaledwie 19 proc. Nie pracują w zdecydowanej większości osoby z niepełnosprawnością intelektualną. W tej grupie zatrudnionych jest zaledwie 3 proc. osób. Ten problem dotyczy także osób z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi. W tej grupie pracę podjęło jedynie 5 proc. osób. Spora część znajduje zatrudnienie w ramach działania różnego rodzaju Zakładów Aktywności Zawodowej. W przypadku województwa mazowieckiego mowa o 314 osobach ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono np. autyzm lub zaburzenia psychiczne.

Niestety, jak zauważa pełnomocnik zarządu **Artur Świercz**, są pewne niuanse prawne, które nadal tworzą dużą barierę. – *Osoba otrzymująca rentę socjalną może dorobić do określonej kwoty. Jeśli ją przekroczy, to renta będzie odpowiednio zmniejszona lub całkowicie zawieszona. W moim odczuciu tak nie powinno się dziać. Renta jest bardzo często taką w cudzysłowie rekompensatą za to, że jako osoby z niepełnosprawnościami musimy zamówić taksówkę, bo nie mamy jak przetransportować się z miejsca x do miejsca y, bo nie mamy jak dostać się na dworzec czy peron. Te środki w pewnej części pokrywają również koszt sprzętu medycznego, cewników, rehabilitacji itp. Potrzebne są rozwiązania systemowe. Ta sama kwestia dotyczy opiekunów osób z niepełnosprawnością, którzy również mają ograniczoną możliwość dorabiania do świadczenia pielęgnacyjnego wynoszącego 2119 zł. W przeciwnym razie mogą je utracić. Dlaczego stawiamy takie granice? – pyta pełnomocnik zarządu **Artur Świercz**.*

Jak informuje radna województwa mazowieckiego **Dorota Stalińska**, pojawiła się nadzieja na zwiększenie renty socjalnej dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami. – *Właśnie dowiedziałam się, że udało się zbierać 100 tys. podpisów pod ustawą „Podwyższenie renty socjalnej dla opiekunów osób niepełnosprawnych”. To dzieło posłanki Iwony Hartwig, w którym też czynnie brałam udział. Setki, tysiące ludzi się włączyło w tę akcję i zbierało podpisy. Udało się. Bardzo się cieszę i mam nadzieję, że pozwoli to zapewnić odpowiednie środki dla osób z niepełnosprawnościami. Zapewniam, że w dalszym ciągu będziemy walczyć o godne życie i fundusze dla tych osób – deklaruje radna.*

Biuro Prasowe
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego,
tel. 22 59 07 602, kom. 510 591 974,
e-mail: rzecznik@mazovia.pl

Hanna Maliszewska
rzeczniczka prasowa
Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
tel. 798 810 794,
e-mail: rzecznik@mcps.com.pl